

Fra: akshol@online.no[akshol@online.no]

Sendt: 09.01.2026 21:49:24

Til: Postmottak SFIN[sfinpost@statsforvalteren.no]

Tittel: Innspill til oppstart av verneplanprosess for Frydalen (deres ref 2025/13472)

Til Statsforvalteren i Innlandet

Viser til mottatt melding om oppstart

av verneplanprosess for Frydalen (deres ref 2025/13472)

Jeg har hatt et nært forhold til det berørte området i mer enn 50 år og ønsker å gi følgende innspill til deres utredning av endringer i dagens vernebestemmelser:

Jeg har gjennom årene hatt gleden av å oppleve Frydalen, Rondane og Rondvassbu i ulike sammenhenger og årstider – både til fots, på ski og sykkel. Jeg har derfor fulgt utviklingen i ferdselsmønsteret i området over tid. Etter min vurdering er det lite som tyder på at de foreslåtte forbudene mot motorferdsel til Spranget og i særdeleshet sykling til Spranget og Rondvassbu vil få noen reell eller dokumenterbar positiv effekt for villreinen. Tiltakene framstår mer som symbolpolitikk enn målrettet naturforvaltning.

Et eventuelt forbud mot sykkel og nødvendig transport for Rondvassbu vil derimot få alvorlige konsekvenser for tilgangen til natur- og friluftsopplevelser i Norges eldste nasjonalpark. For mange er turen til Rondvassbu et viktig og tilgjengelig møte med fjellet. Dersom adkomsten blir vesentlig vanskeligere, vil dette true videre drift av Rondvassbu og i betydelig grad redusere muligheten for allmennheten til å oppleve tradisjonelt og enkelt friluftsliv – en aktivitet som har stor betydning for folkehelsen. I tiden som kommer er det grunn til å tro dette blir enda viktigere, ikke minst for kommende generasjoner.

Det er etter mitt syn et paradoks at man vurderer å innføre totalforbud mot ferdsel og sykling av hensyn til villrein, samtidig som jakt på villrein tillates i det samme området hvert år. Det er derfor grunn til å spørre om virkemidlene som foreslås står i rimelig forhold til formålet.

Jeg er positiv til tiltak som reduserer trafikk og parkering på Spranget, men dette må kombineres med en hensiktsmessig ordning for skyttelbuss eller annen utslippsfri transport som ivaretar adkomsten til området for en variert brukergruppe, ikke bare de sprekeste blandt oss. En slik løsning kan ivareta både miljøhensyn og allmennhetens adgang til området.

Jeg oppfordrer derfor Statsforvalteren til å vektlegge tiltak som faktisk har dokumentert positiv effekt for villreinen og samtidig sikrer fortsatt bred tilgang til natur- og friluftsopplevelser for befolkningen i dette området.

Med vennlig hilsen,

Aksel Holmsen

Guldberglia 13a

0375 Oslo

Fra: Hans Otto Oedegaard[haoto@online.no] Sendt: 04.01.2026 21:20:48 Til: Postmottak SFIN[sfinpost@statsforvalteren.no] Tittel: Innspill til melding om oppstart verneplanprosess Frydalen Landskapsvernområde 2025/13472

Hei

Viser til brev av 11/12-2025 vedrørende mulig stengning av motorisert ferdsel fra Reinsbommen inn til Spranget og videre til Rondvassbu.

Vi har hatt hytte på Mysuset i 19 år.

Savner bedre tilrettelegging fra Stat og Kommune for turister og hyttefolk som f.eks merkede og tilrettelagte stier innenfor og utenfor vernede områder.

Ref. punkt: Tiltak nr. 47:

Allmenn motorferdsel på veien fra Tjønnbakken til Spranget forbys? Skal vi ikke få kjøre frem til hytta sommerstid?

Vi ønsker at Spranget består slik det er i dag. Ser heller ingen store utfordringer med at det blir brukt sykkel på vei inn til Rondvassbu.

Hvis Spranget blir stengt må det etableres gode parkeringsmuligheter samt sanitære forhold. Da er det viktig at det tilføres økonomiske midler til gjennomføring.

Løypenettet vinterstid er viktig at blir i varetatt. Ved evt. endring må det etableres nye løyper.

Ser frem til å høre fra dere.

Vennlig hilsen

Hans Otto Oedegaard

Anne Synnøve Oedegaard

Fra: Dag Tore Jordet[dagtorejordet@me.com]
Sendt: 08.01.2026 20:19:39
Til: Postmottak SFIN[sfinpost@statsforvalteren.no]
Tittel: Innspill til verneplanprosess - Frydalen landskapsvernområde

Min bakgrunn for innspill: Eier av hytte som ligger i Bergetjønnevegen 50 og 56. Hytta på Bergetj.vegen 56 ble bygd av mine foreldre i 1962. Jeg og min samboer kjøpte nabohytta i 1992. Jeg har brukt området på Tjønnebakken og rundt Spranget hele livet. Til reinsjakt, fiske, molteplukking og rekreasjon. På hytta, i telt, topptur, mellom DNT-hytter og ski- og fot-turer i Rondane. Jeg setter stor pris på tramturer i det samme området, med joggesko om sommeren og på ski i løypenettet om vinteren.

Forskning på villrein i Rondane viser en tydelig sammenheng mellom økt trafikk på veien mellom reinsbommen på Tjønnebakken og Rondvassbu, og opphøring av reinens trekkrute mellom Rondane Nord og Rondane Sør. Dette vil forringe reinens leveområde og tilgang på sommer- og vinter-beite. Vi som har levd en stund og brukt området, har sett dette selv. På 1970 og 1980-tallet var det vanlig å se reinsflokker passere fra nord til sør, og omvendt, i området mellom reinsbommen og Rondvassbu.

Dette betyr at vi må redusere trafikken og gi reinen den ro og tid den trenger for å ta i bruk de urgamle trekkrutene. Å opprettholde/revitalisere et sunt økosystem i vår flotte nasjonalpark er viktigere enn at jeg skal kunne kjøre bil, ev. sykle på denne veistubben. Dette tror jeg vil gagne både rein, lokalbefolkning, turisme og alle brukergrupper over tid. Vi tar best vare på vår felles arv ved å verne om fjellets urinnvånere. Dette vil også over tid øke Rondanes attraktivitet. Men ferdselen på veistubben mellom reinsbommen og Rondvassbu bør holdes på et minimum en periode. Ikke bil og ikke sykkel.

Selv om dette kanskje ikke er innenfor Statsforvalterens spørsmål, forventer jeg at en restriksjon i ferdsel fra Tjønnebakken mot Spranget følges opp med midler fra stat og fylke for å ruste opp/bygge opp et tilbud på Mysuseter. Her bør det være naturlig med tilstedeværelse av lokalt næringsliv som kan gi et rikt tilbud til turister samtidig som de kanalisere og styrer aktiviteter i og ved Rondane.

Mvh. Dag Tore Jordet
Sendt fra min iPhone

Innspill til Frydalen landskapsvernområde i Sel kommune

Jeg har hytte noen få hundre meter fra reinsbommen og har kunnet holde øye med Tjønnbakkvegen i over 50 år. Jeg trenger ikke å kjøre lenger inn. Likevel føler jeg at jeg må si noe.

Det er ikke tatt noen avgjørelse om parkeringen i Spranget. En kort periode hver sommer står det mange biler der. I ro. Noen biler og busser kjører langsomt forbi hos oss på toppen av Tjønnbakken og tilbake i løpet av en dag, men jeg har aldri sett noen kø. Det samme gjelder sykler. Det er tungt å gå opp den lange bakken og veldig langt å gå på vidda helt inn til Rondvassbu – det er dit inn sommerturistene (uten hytter) ønsker seg. Det gjelder også eldre mennesker og ikke minst familier med små barn, som skal lære seg å bli fjellvante.

Parkering i større mengder enn det er på Mysusæter senter nå, vil ødelegge området og gjøre det veldig utrivelig for hytteeierne der nede. Mysusæter er Rondanes forgård, og inntil nå har senteret fortsatt beholdt litt av sin sætersjarm. Det er ingen tvil om at det vil bli atskillig færre fotturister på denne siden av Rondane hvis veien inn til Spranget stenges. (Det finnes andre flotte steder i Fjell-Norge.) Det vil gå hardt utover de lokale som er avhengige av sommerturistene, og gjøre det vanskeligere for hytteeierne i området som handler der hele sommeren hvis butikken blir nedlagt.

Er det helt sikkert at det er vegen inn til Rondvassbu som skremmer bort reinen? Min erfaring der oppe – og fra safari Afrika – er at det ikke er biler som beveger seg som skremmer dyrene, det er menneskene som går. Ikke minst de som skyter.

Er det i det hele tatt laget et godt forslag til parkering? Det er stor risiko for parkering i veikanten eller små sideveier helt innover til reinsbommen.

Jeg føler at det blir helt galt å komme med innspill når det ikke samtidig er gjort en konsekventanalyse som holder mål om følgende:

Reinsdyrtrekk?

Reinsdyrjakt?

Parkering?

Jeg har ikke funnet noe. Da først kan man ta stilling.

Vennlig hilsen
Gro Stangeland
Bergtjønnvegen 14

Nordåssløyfa 18
1251 Oslo
Mobil: 90122848
e-post: gr-sta@online.no

Lisbeth Hårklau
lisbeth.haarklau@gmail.com
Sigrun Aunan
sigrunaunan@gmail.com

Oslo 09.01.2026

Statsforvalteren i Innlandet
sfinpost@statsforvalteren.no

Høringsuttalelse i forbindelse med verneplanprosess - Frydalen landskapsvernområde - Ref.nr. 2025/13472

Viser til Digipost datert 11.12.2025, der hytteeiere og andre med interesser i området er oppfordret til å komme med innspill til oppstartsmeldingen. Vi ser at intensjonen i brevet fra Statsforvalteren er å legge til rette for en grundig prosess før endelig vedtak fremmes.

Styret i Bergetjønnevegen har, etter det vi er gjort kjent med, forfattet et brev til Statsforvalteren. Brevet svarer ikke ut det Statsforvalteren ønsker innspill på. Vi mener at styrene i sameiene har utformet brevet på eget initiativ uten en forutgående prosess med de andre sameierne og ønsker derfor å komme med våre innspill i høringsprosessen.

Et av tiltakene som er vedtatt for å forbedre levekårene for rein er: *Fjerning av parkeringsplassen på Spranget i Rondane og utvikling av parkeringstilbudet på Mysusæter, samt regulering av motorferdsel på veien fra Tjønnbakken inn til Spranget.* Vi mener at følgende vil være nødvendig for å imøtekomme intensjonen i vedtaket:

A: Det er lagt fram to ulike alternativer for endringer i dagens vernebestemmelser.

Det beste alternativet vil etter vårt syn være alternativ 1, der nordlige deler av Frydalen landskapsvernområde endrer verneform og inkluderes som en del av Rondane nasjonalpark fordi:

- Dette alternativet er i tråd med intensjonen i tiltaket og vil samtidig legge mindre begrensninger for allmenn tilgang til fjellområdene i hele året.
- Det vil være mest gunstig for lokalbefolkningen og tilreisende uten fritidsbolig som bruker fjellet i større deler av året inkludert oppkjøring av skiløyper i randsonen av nasjonalparken i vinterhalvåret.

B: motorisert og annen ferdsel fra Reinsbommen til Rondvassbu:

For å bedre villreinens mulighet til å bevege seg nordover og krysse Ula er det vesentlig å redusere ferdsel innover fjellet. For å oppnå redusert ferdsel må det dessverre gjøres drastiske tiltak som:

- forbud mot allmenn motorisert ferdsel innenfor Reinsbommen,
- forbud mot sykling fra Reinsbommen inn mot Rondvassbu,

- -opphør av utleie av sykler i regi av Rondvassbu.

Unntak:

- Gårdbrukere, med beiterett for dyr på fjellet, må få dispensasjon til å kjøre inn fra Reinsbommen når det er nødvendig.
- Helt nødvendig/begrenset transport til /fra Rondvassbu.

Med vennlig hilsen

Lisbeth Hårklau
Bergetjønneveien 48

Sigrun Aunan
Bergetjønneveien 51

Til: Statsforvalteren i Innlandet

Innspill til meldingen om oppstart av verneplanprosess – Frydalen landskapsvernområde

Som hytteeier på Mysusæter, og opptatt av at både villreinen og allmennhetens ferdsel i området må sikres gode vilkår, vil jeg med dette gi innspill til oppstartmeldingen om verneplanprosess for Frydalen landskapsvernområde.

Ifølge meldingen er det regulering og forbud knyttet til ferdsel mellom Tjønnbakken og Rondvassbu som skal utredes. Jeg vil peke på at dersom formålet er å bedre tilstanden for villreinen bør også andre tiltak utredes, først og fremst strengere regulering av reinsjakta. Det er grunn til å tro at jakta har hatt større negativ påvirkning på reinstammen enn det allmenn ferdsel på den aktuelle strekningen har hatt, og at tiltak rettet mot jakta kan ha større effekt enn tiltakene som ifølge meldingen skal utredes. Tiltak mot jakta vil også berøre mange færre mennesker enn hva tiltakene mot allmenn ferdsel vil gjøre.

I utredningene knyttet til tiltaksplanen for Rondane villreinområde synes det som om jaktinteressene har fått særbehandling. Jaktmulighetene er opphøyet til et mål, negative effekter av jakta er knapt nevnt, og jakta slipper veldig lett unna konkrete tiltak sammenlignet med øvrig virksomhet. Utredningene framstår som mangelfulle på følgende måter:

1. En har ikke i tilstrekkelig grad vurdert jaktas betydning når det gjelder årsakene til den dårlige tilstanden for reinen i Rondane
2. En har ikke sett nærmere på andre tiltak enn de som er nevnt i oppstartmeldingen

Jaktas betydning for den dårlige tilstanden

Viktige spørsmål er hva som har ført til svekkelse av dyrenes tilstand (herunder lavere vekt på kalvene), hvorfor villreinen i Rondane er så redd for mennesker, og hvorfor trekket over Spranget har stoppet. For alle disse spørsmålene er det vanskelig å forstå at den eneste aktiviteten som går målbevisst inn for å oppsøke og påvirke bestanden ikke er vurdert nærmere.

Hvert år gis det fellingstillatelser på en betydelig del av den totale stammen. I 2024 var det ifølge årsmelding for Villreinnemnda for Rondane og Sølnekletten gitt fellingstillatelser i Rondane nord på over 500 dyr, dette er mer enn en tredjedel av bestanden. Noe av dette er frie kort, og det må generelt antas at jegerne gjerne skyter de beste dyrene innenfor sine kort. Hvis det er de dårligste dyrene som får reprodusere stammen vil dette over tid medføre en degenerering, med bl.a. lettere kalver og mindre robuste dyr som resultat.

Reinen i Rondane er mer redd for mennesker enn hva tamrein er, og har betydelig større fluktavstand. Siden det er små genetiske forskjeller mellom villrein og tamrein, må jakta være en viktig årsak. Det er et stort antall jegere som jakter, og disse går tettere inn på

dyrene og stresser dem mer enn hva fotturister gjør. Et eksempel på at reinen blir skremt under jakta er at det i september 2021 kom en stor flokk ned på et hyttefelt ved Mysusæter, langt utenfor beiteområdet. Flokken var urolig, og sirklet en stund rundt på myra mellom hyttene før den løp videre.

Det må også antas at reinen har hukommelse, og at når jegere i årevis har plassert seg i en trekkroute og skutt på reinen der, så har dette påvirket reinens trekkmønster og frykt for mennesker.

Det er ut fra dette grunn til å tro at reinsjakt har hatt større negativ påvirkning på dyrenes tilstand, trekkvaner og frykt for mennesker enn hva turister som går langs veier og merkede stier har hatt.

Om andre tiltak som burde vurderes

Det påligger Norge et internasjonalt ansvar for å forvalte den siste villlevende fjellreinen i Europa. Forvaltningen bør derfor i størst mulig grad innrettes ut fra hva som er best for reinstammens tilstand. Dersom forvaltningen fortsetter etter samme modell som i dag, der det i stor grad er de største, sterkeste og minst sky dyrene som beskattes i år etter år, vil reinen fortsette å degenereres. Dette vil også gjøre reinen mer følsom for andre påvirkninger som klimaendringer, sykdommer, snyltere, naturinngrep, fotturister og annen menneskelig aktivitet. Tiltak i forhold til forvaltningen (dvs. jakta) burde derfor ha høyeste prioritet.

Tiltakene i forhold til jakt som er nevnt i departementets tiltaksplan er generelle og har preg av oppfordringer til interessenter om å vurdere enkelte tiltak. Det er vanskelig å forstå at tiltaksplanen ikke inneholder mer konkrete tiltak i form av restriksjoner på jakta, mens en i stedet skal utrede konkrete og drastiske tiltak mot allmenn ferdsel, som vil ha negative konsekvenser for en mye større del av befolkningen, og trolig mindre effekt for målet om å bedre reinstammens tilstand.

Hvis bestanden anses som kritisk lav ville jaktstopp eller sterk reduksjon i antall fellingstillatelser være nærliggende tiltak. Og i den grad det er nødvendig å regulere bestanden gjennom avskyting, burde en gjennom regulering sørge for at det er de dårligste dyrene som tas ut, og at dette gjøres med minst mulig forstyrrelser for reinen. Dette skulle bl.a. tilsa at avskytingen gjøres av så få jegere som mulig.

Det burde også vurderes andre tiltak for å redusere reinens frykt for mennesker, med sikte på å redusere konfliktnivået mellom turisme og villrein. Her burde det være mye å lære av hva ulike tamreinlag, f.eks. i Lom, gjør for at reinen skal bli mer vant til folk og redusere fluktavstanden i områder hvor det også er mye turisttrafikk.

Det kan etter min mening stilles spørsmål ved om utredningene så langt oppfyller regjeringens utredningsinstruks, bl.a. når det gjelder kravet om avklaring av hva som er problemet og hvilke tiltak som er relevante. Uansett; dersom en ønsker å oppnå tillit og forståelse for de tiltakene en lander på er det viktig at en er villig til å «snu alle steiner» og sette like kritisk søkelys på jakta som på andre aktiviteter i dette området. Det vil være vanskelig å få aksept for så strenge tiltak mot annen ferdsel som en nå legger opp til,

dersom det ikke er gjort en grundigere og kritisk vurdering av den aktiviteten som trolig har hatt større negativ påvirkning på reinstammen enn hva f.eks. turgåere og biltrafikk til Spranget har gjort. Og det er grunn til å tro at tiltak som nevnt ovenfor vil redusere behovet for slike begrensninger i ferdsel som oppstartmeldingen varsler.

Jeg foreslår derfor at prosessen utvides til å omfatte nærmere utredninger av jaktas betydning og andre tiltak som nevnt ovenfor. Og at behovet for regulering og forbud knyttet til ferdsel mellom Tjønnbakken og Rondvassbu blir revurdert når disse utredningene er gjennomført. For å sikre tillit bør alminnelige habilitetskrav ivaretas ved at utredningene ikke domineres av personer som selv er jegere eller på andre måter har interesser i reinsjakt.

Dersom en mener at det haster med å innføre tiltak, kan f.eks. full jaktstopp inntil de nevnte tiltakene er vurdert være en mulighet, dersom en ønsker å være på den sikre side. Den kraftige beskatningen som skjer i dag tyder imidlertid ikke på at Villreinnemnda anser at bestanden er på et kritisk lavt nivå, så en utsettelse av tiltakene burde ut fra dette ikke være noe problem.

Med vennlig hilsen

Leif Veggum

leif.veggum@outlook.com

Tlf. 97141514

Til Statsforvalteren i Innlandet Innspill vedrørende vurdering av adkomst og ferdselsrestriksjoner til Spranget i Rondane

Jeg viser til Statsforvalterens skriv av 11.12.25, ref. 2025/13472, vedrørende pågående vurderinger av adkomst og ferdsel til Spranget i Rondane. Jeg ønsker med dette å gi et innspill basert på gjeldende lovverk, forvaltningsrettslige prinsipper, kommunale planvedtak og relevante forarbeider.

1. Likestillings- og diskrimineringslovgivningen (LDL)

Adkomsten til Spranget har i flere tiår fungert som et av svært få reelt tilgjengelige høyfjellstilbud for personer med nedsatt funksjonsevne, eldre og personer med redusert mobilitet. Dette utløser plikter etter Likestillings- og diskrimineringsloven (LDL).

1.1 Universell utforming – LDL § 17 og forarbeider

Forarbeidene til LDL (Prop. 88 L (2012–2013)) understreker at universell utforming skal vurderes konkret i alle saker der offentlig virksomhet endrer eller fjerner et etablert tilbud, også i friluftsområder.

Statsforvalteren må derfor dokumentere:

- at universell utforming er vurdert •
- at mindre inngripende tiltak er vurdert og forkastet •
- at tiltaket er nødvendig og forholdsmessig

1.2 Indirekte diskriminering – LDL § 6 og § 9

Forarbeidene presiserer at indirekte diskriminering foreligger når et tiltak «i praksis rammer personer med funksjonsnedsettelse hardere enn andre».

En stenging av Spranget vil: • ramme personer med nedsatt mobilitet uforholdsmessig • fjerne et etablert og lovlig tilrettelagt tilbud • ikke kunne erstattes av realistiske alternativer

Tiltaket må derfor vurderes etter forholdsmessighetskravet i LDL § 9.

Jeg viser også til endringer i CRPD om rettigheter for personer med nedsatt funksjonsevne som fra 2026 gir styrket rettslig gjennomslag og skjerpede krav for norsk forvaltning. Den spissingens som iverksettes fra 2026 binder statsforvalter til 2026 standard, ikke gammel praksis i egenskap av endringen nå gir en rettighetslov.

2. Spranget som planforankret og historisk etablert adkomstpunkt

2.1 Plan- og bygningsloven (PBL) – rettsvirkning av planer

Tilretteleggingen ved Spranget er gjort med hjemmel i PBL og inngår i planer med rettsvirkning etter PBL §§ 11–6 og 12–4.

Forarbeidene til PBL (Ot.prp. nr. 32 (2007–2008)) understreker at: • planvedtak skaper rettsforventninger • staten skal vise «stor tilbakeholdenhet» med å overstyre kommunale planer • endringer må være forholdsmessige og tungt begrunnet

2.2 Naturmangfoldloven (NML) – krav til kunnskapsgrunnlag

NML § 8 krever at beslutninger skal bygge på vitenskapelig kunnskap. Forarbeidene (Ot.prp. nr. 52 (2008–2009)) presiserer at: • kunnskapsgrunnlaget må være «tilstrekkelig og relevant» • føre-var-prinsippet ikke kan erstatte manglende kunnskap • alternative løsninger skal vurderes etter § 12

Per i dag foreligger det ikke entydig dokumentasjon som viser: • at dagens adkomstordning alene har vesentlig negativ effekt • at mindre inngripende tiltak ikke kan ivareta villreinens behov • at alternative tiltak er vurdert og forkastet

Spranget fungerer som en nødvendig innfallsport for: • personer med nedsatt funksjonsevne • eldre med redusert mobilitet • personer med kronisk sykdom • andre som ikke har forutsetninger for lang gangavstand fra alternative adkomstpunkter

For disse gruppene handler adkomst via Spranget ikke om komfort, men om reell tilgang til friluftsliv, naturbruk og samfunnsdeltakelse.

3. Hensynet til kommunen, demografi og lokal verdiskaping

3.1 KommuneLoven (KML) § 2–1 – kommunens ansvar

Kommunen har ansvar for lokal samfunnsutvikling. Forarbeidene (Prop. 46 L (2017–2018)) understreker at staten skal ta hensyn til lokale forhold, unngå unødvendig statlig detaljstyring og vurdere konsekvenser for bosetting og næringsliv

3.2 Demografiske hensyn

Mysuseter har en aldrende befolkning. En stenging av Spranget vil derfor redusere tilgjengeligheten til friluftsområder, svekke livskvalitet for eldre og for personer med nedsatt funksjonsevne i området samt påvirke og redusere attraktiviteten som hytteområde

Dette må vurderes etter LDL §§ 6 og 17.

3.3 Bekymringer fra hytteeiere ved Tjønnbakkveien

Stenging av Tjønnbakkveien vil føre til: • ustrukturert trafikk • økt kjøring i boligområder • omfattende parkering i utmark • økt slitasje på natur og private veier • konflikter mellom brukere og betydelige konsekvenser for Tjønnbakkveien AL og betjening av tilstøtende veier.

Dette er i strid med: • Friluftsløven § 11 • Motorferdselloven § 3 • PBL § 1–1

Statsforvalteren må derfor vurdere samlede konsekvenser, ikke bare effekten på villrein.

4. Mulige mellomløsninger og statlige kompenserende tiltak

4.1 Mindre inngripende tiltak – minste inngreps prinsipp

Forarbeidene til NML § 12 understreker at myndighetene skal velge «den løsningen som gir minst skade». Dette kan være: • sesongregulering • tidsbegrenset adkomst • begrenset antall kjøretøy • unntak for personer med dokumentert behov

4.2 Alternative tilrettelagte områder

Staten bør bidra til universelt utformede utsiktspunkt, eventuelle alternative parkeringsområder som opprettholder tilgjengeligheten og et bedre kollektivtilbud

4.3 Statlige kompenserende tiltak

Utredningsinstruksen § 2–1 krever at staten vurderer: • økonomisk kompensasjon • støtte til reiselivsomstilling • midler til infrastruktur som kan avlaste Spranget

Avslutning

Jeg ber Statsforvalteren sikre at: • tiltak er forholdsmessige, jf. LDL § 9 • kunnskapsgrunnlaget oppfyller kravene i NML § 8 • kommunens interesser etter KML § 2–1 er vurdert • planforankret bruk etter PBL respekteres • mellomløsninger og kompenserende tiltak vurderes grundig

Manglende vurdering av mindre inngripende alternativer vil derfor kunne utgjøre en saksbehandlingsfeil.

Jeg støtter en forvaltning som ivaretar villreinens behov, men dette må balanseres mot hensynet til mennesker, lokalsamfunn, likestilling og rettferdig tilgang til naturen – gjennom målrettede reguleringer fremfor generelle forbud.

Med vennlig hilsen

Stein Rukin

Fra: Thomas Bølum Kjørstad[thomas@bolumkjoerstad.com]
Sendt: 04.01.2026 17:24:40
Til: Postmottak SFIN[sfinpost@statsforvalteren.no]
Tittel: Innspill på sak 2025/13472

Hei.

Jeg sender herved inn innspill på saken som berører tiltak på mindre ferdsel i fjellet, på grunn av større verning av villrein-stamme i Rondane.

Først og fremst mener jeg dette er et særdeles grovt inngripen på allmenn ferdsel i landet vårt, uansett hvordan vedtaket blir løst. Nettopp fordi vedtaket i seg selv er altfor strengt i forhold til dagens lovgivning av allmenn ferdsel (allmannsretten) i fjell og utmark. Dette er det nordmenn er stolt over, og det er mange land i verden som ikke har en slik lovgivning som nettopp gjør nordmenn til turglade (og sunne) folk, fordi fri ferdsel i fjellet er en selvfølge (også med sykkel, og bilparkering langt oppå fjellet for å nå turmålene).

Når det overstående er sagt, så er mitt sterkeste innspill i denne saken at det legges ned et forbud mot reinsjakt i Rondane, ettersom det råder ingen tvil om at det har større gevinst på å bevare reinsstammen enn motorisert ferdsel eller ferdsel på sykkel i/nær nasjonalparken har å gjøre. Det er særdeles uheldig at dette ikke er nevnt i vedtaket!

De siste bildene på sosiale medier viser at reinsflokken kommer nært inn på hytter og parkeringsplasser deler av året, spesielt når det er mindre ferdsel i året og reinen blir tvunget til lavere strøk på grunn av kulde og snø. Dette gjelder senest oktober, november og desember 2025. Løsning på vedtakene må derfor være så små som mulig. Sletting av parkeringsplass er ikke nødvendig, men denne kan stå tom uten biler og fortsatt være en snuplass for busser (som fortsatt bør få lov til å kjøre inn til Spranget om sommeren). Løsning på vedtaket bør i så fall være en elektrisk bom der hvor dagens reinsbom står, slik at buss og Rondvassbu-bilen kan kjøre innover veien - hvor bussen som sagt snur på Spranget og Rondvassbu-bilen kjører helt inn. Dette, samt jaktforbud, bør evalueres om 10 år. Skulle det være slik at reinsflokken likevel ikke overlever, er det helt hinsides at parkeringsplassen blir fjernet nå i nær fremtid. Forskerne har ikke tilstrekkelig data rundt reinsflokken til å være 100% sikre på at det ikke er andre faktorer som gjør at reinsflokken blir mindre og evt står i fare for å dø ut på Rondane (eksempel klimakrise og endring av fauna). Da kan ikke en løsning på vedtaket være å bruke store pengebeløp på å fjerne en parkeringsplass (som kanskje ikke vil fungere likevel), settes i sving nå.

Kort oppsummert er mine innspill slik:

1. Forbud på reinsjakt! Dette er viktigere enn alle andre tiltak!
2. Elektrisk bom der hvor reinsbommen er idag for buss og rondvassbu-bil, evt også Røde kors og andre hjelpeinstanser.
3. Parkeringsplassen må IKKE fjernes/rives, men stå brakk i 10 år inntil evaluering blir gjort.
4. Sykkel bør fortsatt være lovlig aktivitet inn til Rondvassbu, evt bør bil-parkeringen brukes til sykkel-parkering. Hvis det blir et forbud mot sykling fra reinsbommen, vil dette være særdeles uheldig for turismen og fri ferdsel i Rondane.

Med vennlig hilsen

Thomas Bølum Kjørstad,
hytteeier Tjønnebakkvegen 203, 2674 Mysusæter (Sel kommune) i Rondane.

Fra: Arne Larsen[arnelarsen0459@outlook.com]

Sendt: 29.12.2025 18:03:58

Til: Postmottak SFIN[sfinpost@statsforvalteren.no]

Tittel: Innspill til melding om oppstart av verneplanprosess Frydalen landskapsverneområde 2025/13472

Hei!

Vi har hatt hytte på Mysuseter i 26 år og har til tider vært undrende til stat og kommunes sitt fravær når det gjelder tilrettelegging for turister som f.eks bedre merkede og tilrettelagte stier innenfor og utenfor vernede områder. Når vi nå får melding om mulig stenging av motorisert ferdsel fra Reinsbommen inn til Spranget og videre til Rondvassbu, må følgende punkter tas med i de endringer som skjer vedrørende ny infrastruktur :

1. Det er til tider en del parkering langs Tjønnebakkvegen og ved innkjøringer til hytte eiendommer. Det vil trolig bli mye mere «villparkering» når veien og parkeringsplassen på Spranget blir stengt. Tjønnebakkvegen må skiltes slik at den kun brukes til ferdsel for hytte- og grunneiere. Viktig med informasjon på flere språk.
2. Turister må henvises til etablerte parkeringsplasser med gode sanitær forhold.
3. Mye av turisttrafikken vil endres ved stenging av veien, slik at stier må opparbeides/forbedres eksempelvis langs Ula til Spranget-Per Gynt, Bergetjønn m.m. Det er stor slitasje på disse stiene allerede i dag.
4. Vinterstid håper vi at løypenettet blir ivaretatt slik som det alltid har vært. Ved endring av løypenett, må det etableres nye løyper.
5. Det er viktig at det følger med nok økonomiske midler ved en endring av infrastruktur, slik at dette blir en vellykket verneprosess. Dette vil påvirke hele Mysuseterområdet i stor grad.
6. Ser ingen store utfordringer med at det blir brukt sykkel på veien inn til Rondvassbu.

Vennlig hilsen

Arne Larsen

Innspill til meldingen om oppstart av verneplanprosess- Frydalen landskapsvernområde

Sel kommune viser til brev datert 11.12.2025 fra Statsforvalteren i Innlandet vedr. *"Melding om oppstart av verneplanprosess - Frydalen landskapsvernområde"*. I tillegg blir det vist til et teams-møte den 3.12.2025 der det fra Statsforvalteren ble informerte om oppdraget fra Miljødirektoratet (MD), men ikke noe konkret om tidslinje/fremdrift. Med en tidsfrist for innspill den 10.1.2026 er det ikke mulig å få til en behandling av *"Melding om oppstart av verneplanprosess - Frydalen landskapsvernområde"* i Sel kommunestyre.

En synes det er svært beklagelig med en så kort tidsfrist.

En vil i denne sammenheng derfor vise til tidligere vedtak/uttaler fra Sel kommunestyre i forbindelse med *"Tiltaksplan for villrein"*, og at Sel kommunestyret ikke ønsker at parkeringsplassen på Spranget blir lagt ned/fjernet. En stiller seg undrende til deler av oppdraget fra MD dvs. alternativ 1 som innebærer at nordlige deler av Frydalen LVO endrer verneform og inkluderes som en del av Rondane nasjonalpark. KLD v/statssekretær Kristoffer A. Hansen har tidligere orientert ordfører i Sel kommune at KLD ikke ønsket å endre/flytte grensen for nasjonalparken (jfr. tiltak 47 i Tiltaksplan for villrein).

Videre blir det vist til ordføreren sitt brev til KLD datert 29.10.2025 med en rekke spørsmål der det blant annet blir pekt på at regjeringens utredningsinstruks ikke er fulgt, manglende konsekvensutredning og at lokaldemokratiets vedtak er tilsidesatt. En kan ikke forstå at Statsforvalteren i Innlandet vil være bekjent av å gjennomføre nok en prosess uten konsekvensutredninger, også denne gang i strid med saksbehandlingsreglene i naturmangfoldsloven § 41-43. (se rundskriv KLD nr: T-2/15 Saksbehandlingsregler ved områdevern etter naturmangfoldloven) En konsekvensutredning er nødvendig blant annet for å belyse miljømessige, samfunnsmessige og økonomiske virkninger av de ulike alternativene.

Sel kommunestyre fikk utarbeidet og behandlet «Forskrift om atferdsregler og parkering på og ved Tjønnbakken, ved Reinsbommen og på Spranget i Sel kommune» (PS 2025/25) i kommunestyret den 16.06.2025. Forskriften ble lagt ut på høring og målet med forskriften var å regulere ferdsel og parkering på Spranget på en bedre måte. Siden KLD ikke tok hensyn til vårt vedtak i Tiltaksplanen, mener vi det er svært viktig at vårt vedtak nå i denne prosessen blir utredet på lik linje med en utvidelse av nasjonalparken eller opprettelse av et biotopvernområde. Dette fordi vårt vedtak er en konkret lokalt forankret plan som vil kunne løse trafikk- og parkeringsutfordringer på og ved Spranget. Derfor ber vi om at Statsforvalteren og Miljødirektoratet tar forskriften vi vedtok den 16.06.2025 inn som et 3. alternativ. Det er avgjørende at konsekvensutredninger av alle alternativer utredes slik at en ikke risikerer uønskede nye ferdselsmønster i fjellet, eller får enda større trafikale og parkeringmessige utfordringer på Mysusæter og Tjønnbakkvegen.

Med vennlig hilsen
Kjetil Eide

Fungerende ordfører
Sel Kommune

M: 976 35133

www.sel.kommune.no

STATSFORVALTEREN I INNLANDET
Postboks 987

2604 LILLEHAMMER

Deres ref:
2025/13472

Vår ref:
2025/24278-2
Bjørn-Arild Sveen

Dato:
06.01.2026

Høringssvar - Melding om oppstart av verneplanprosess - Frydalen landskapsvernområde

Vi viser til brev mottatt 16. desember 2025, med høringsfrist 10. januar 2026.

Bakgrunn

Statsforvalteren i Innlandet melder om oppstart av prosess for endring av nåværende verneform for deler av Frydalen landskapsvernområde. På oppdrag fra Miljødirektoratet skal Statsforvalteren utrede to alternativer:

- Alternativ 1 innebærer at nordlige deler av Frydalen landskapsvernområde endrer verneform og inkluderes som en del av Rondane nasjonalpark.
- Alternativ 2 innebærer at det opprettes et biotopvernområde etter naturmangfoldlovens § 38 med formål villrein innenfor Frydalen landskapsvernområde, samt forskriftsendringer innenfor Rondane nasjonalpark.

For begge alternativene skal følgende utredes:

- Forbud mot allmenn motorferdsel fra Tjønnbakken (ved Reinsbommen) og inn til Rondvassbu.
- Regulering av annen ferdsel, eksempelvis sykling, på strekningen fra Tjønnbakken (ved Reinsbommen) og inn til Spranget.
- Forbud mot sykling fra Spranget og inn til Rondvassbu.

Fylkeskommunens innspill

Forhold knyttet til parkeringsplassen på Spranget og utvikling av Mysusæter har vært diskutert gjennom flere tiår. Innlandet fylkeskommune er positive til at det skal gjøres tiltak for å forbedre trekkmuligheten for villrein vest for Rondanemassivet, i tråd med tiltak nr. 47 i tiltaksplan for Rondane villreinområde.

Generelt sett mener vi at reguleringer ikke må gå lenger enn det som er nødvendig for å beskytte arten villrein. Forbud mot allmenn motorferdsel fra Tjønnbakken (ved Reinsbommen) og inn til Rondvassbu anser vi som helt vesentlig for å forbedre tilstanden for villreinen. Samtidig må det gjøres tiltak for stedsutvikling ved Mysusæter, deriblant oppgradering av parkeringsplassen. Dette ikke bare for å avbøte konsekvensene av å fjerne

Postadresse:
Postboks 4404
Bedriftssenteret
2325 Hamar

Besøksadresse:
Innlandet fylkeskommune
Parkgata 64
Hamar

Telefon: +47 62 00 08 80
E-post: post@innlandetfylke.no
Internett: www.innlandetfylke.no
Org.nr.: 920717152

parkeringsplassen på Spranget, men også for å unngå villparkering i nedre del av Tjønnebakkvegen og tilknyttede veger i hytteområdene. I tillegg kan det være behov for ytterligere trafikkregulerende tiltak i henhold til vegtrafikkloven, for å unngå slik problematikk som kan komme i konflikt med andre brukerinteresser.

Vi har registrert oss at i skriftlig svar til Stortinget, så har klima- og miljøministeren uttalt at som et ledd i fjerningen av parkeringsplassen på Spranget, vil Staten i samarbeid med Sel kommune bidra til stedsutvikling på Mysusæter, inkludert oppgradering av dagens parkeringsplass.

Reduksjon av ferdselen innenfor sårbart villreinområde, og økning av verdiskapingspotensialet på Mysusæter bør skje parallelt. Det vil være behov for videreutvikling av stinettet ut fra Mysusæter for å skape attraktive turmål i randsonen. Fylkeskommunen har tidligere vært prosjekteier i delprosjektet «Gjennomføring av mulighetsstudie for Mysusæter/Spranget», hvor det ble forsøkt å tilrettelegge en alternativ stitrasé i randsonen. Vi mener at lignende tiltak må utvikles i det kommende arbeidet, og at Mysusæter har gode forutsetninger til å bli et sterkere knutepunkt for slike turmål.

Bruk av sykkel kan erstatte biltrafikk gjennom å gi økt rekkevidde og tilgjengelighet til de sentrale fjellområdene, sammenlignet med ferdsel til fots. Regulering av sykling, vil derfor etter vår vurdering kunne være nødvendig på hele strekningen fra Reinsbommen og inn til Rondvassbu. I tiltaksplanen for Rondane villreinområde er det skissert to alternativer for regulering av sykling:

- Veggen stenges for sykling fra krysset Storulvegen/Tjønnebakkvegen og inn til Spranget gjennom forskriftsendring for Frydalen landskapsvernområde
- Sykling tillates kun i perioden 18. juni - 10. september (biotopvern eller forskrift etter friluftslovens § 2)

Både nasjonalpark og biotopvern kan regulere bruk av sykkel.

Rent arronderingsmessig, så kan innlemming i nasjonalparken gi en mer naturlig avgrensing. Samtidig kan biotopvern være mer presist for det aktuelle området, gjennom mer artsspesifikke vernebestemmelser for ivaretagelse av funksjonsområder (eksempelvis trekkpassasje). Det kan gjennom slikt vern fastsettes forbud mot virksomhet og ferdsel som kan påvirke eller forstyrre villrein eller dens livsbetingelser. På bakgrunn av at ferdsel er hovedutfordringen for villrein i det aktuelle området, anser vi biotopvern som mest aktuell verneform. Som minimum bør sykling begrenses i henhold til tidsrammen som er foreslått i tiltaksplanen, for å unngå sårbare perioder for villrein.

Forbud mot overnatting (telting, overnatting under åpen himmel, leirslagning osv.) på strekningen vurderer vi som nødvendig, enten permanent eller i perioder. Dette med bakgrunn i at overnatting gir mer langvarige forstyrrelser enn kortvarig ferdsel. Dette har også vært et vesentlig moment i kommunens tidligere høring av forskrift om atferdsregler og parkering for det aktuelle området.

Uansett valg av verneform og vernebestemmelser, så må det nødvendigvis følges opp med oppsyn av at bestemmelsene overholdes (herunder finansiering av økt lokal oppsynsvirksomhet). Dette gjelder særlig eventuelt forbud mot sykling og overnatting, som ikke enkelt kan reguleres med kun bom.

Med vennlig hilsen

Arne Magnus Hekne
Seksjonssjef - Klima, miljø og naturmangfold

Bjørn-Arild Sveen
Rådgiver

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur.

Innspel til oppstart av verneplanprosess – Frydalen landskapsvernområde frå Sel SV

Sel SV går for alternativ 1 som innebær at den nordlege delen av Frydalen landskapsområde endrar verneform og vert inkludert i Rondane nasjonalpark.

Grunngjevinga for dette alternativet er at det er ei verneform som er godt innarbeida. Med dette vil ein unngå tre ulike verneformer i same område, nasjonalpark, biotopvern og landskapsvern. Det vil gjere det lettare for dei med bruksrettar og andre å forholde seg til området. Det er utfordringar med blant anna kiting som ikkje er forbode i landskapsvernområde, men er forbode i nasjonalparken. Det same gjeld og sykling som er forbode med nokre få unntak. I framlegget til tiltaksplanen for villrein er det forslag om å flytte parkeringa på Spranget ned til Mysusæter. Då vil sykling frå Tjønnbakken til Rondvassbu vere negativt når det gjeld å få i gang reinstrekket nord-sør.

Kan og nemnast at nasjonalparkstyret for Rondane/Dovre har forslag om å forby sykling på strekninga Spranget-Rondvassbu i utkastet til forvaltningsplan for nasjonalparken som snart skal reviderast. Då vil det vere logisk at dette og vert gjeldane frå Tjønnbakken om alternativ 1 vert valt.

Det enklaste vil derfor å forby all sykling, både el-sykkel og vanleg sykkel, for å gjere det enklare for publikum.

Utviding av nasjonalparken slik det er skissert i alternativ1, med tillegg om sykkel- og motorferdselforbod frå Tjønnbakken til Rondvassbu er naudsynt for å ivareta villreinstamma i Rondane nord. Det er og i smasvar med formålet til nasjonalparken.

Sel SV v/ Anne-Brit Bismo, nestleiar

**Rondane-Dovre
nasjonalparkstyre**

Postadresse
Postboks 987
2604 LILLEHAMMER

Besøksadresse
Norsk Villreinsenter Nord
Hjerkinnhusvegen 33
2661 Hjerkin

Kontakt
Sentralbord: +47 61 26 60 00
Direkte: +47 911 61 458
sfinpost@statsforvalteren.no
<http://www.nasjonalparkstyre.no/rondane-dovre>

Statsforvalteren i Innlandet Hovedkontor
Postboks 987
2604 LILLEHAMMER

Saksbehandler Trond Stensby

Vår ref. 2025/14322-5 432.2

Deres ref.

Dato 06.01.2026

Vedtak Sak - Uttalelse - Frydalen LVO - endring av verneplan - melding om oppstart

Rondane-Dovre nasjonalparkstyre har i møte 06.01.26, styresak 2/2026 gjort slik vedtak:
«A.

Rondane-Dovre nasjonalparkstyre viser til «Melding om oppstart av verneplanprosess – Frydalen landskapsvernområde», Statsforvalteren i Innlandet, datert 11.12.25.

Nasjonalparkstyret stiller seg positive til verneplanarbeidet.

Nasjonalparkstyret ber Statsforvalteren om å gjennomføre konsekvensanalyser av de ulike alternativene.

B.

Rondane-Dovre nasjonalparkstyre vil fremme følgende innspill:

I forbindelse med drøfting av organisert ferdsel i styremøte i Rondane-Dovre nasjonalparkstyre 8. desember 2025 vil nasjonalparkstyre sende forslaget nedenfor til Statsforvalteren i Innlandet og Miljødirektoratet for videre oppfølging:

Viser til pkt. 5.2 i § 3. Vernebestemmelser i gjeldende verneforskrift for Rondane nasjonalpark:

«Bestemmelsene i denne forskrift er ikke til hinder for tradisjonell turvirksomhet til fots i regi av turistforeninger, skoler, barnehager, ideelle lag og foreninger.

Annen organisert ferdsel og ferdselsformer som kan skade naturmiljøet må ha særskilt tillatelse av forvaltningsmyndigheten. Det vises forøvrig til forvaltningsplanen.»

Dersom det blir aktuelt å endre forskriften for verneområdene i forbindelse med gjennomføring av tiltak 47 i Tiltaksplan for villrein vil nasjonalparkstyret foreslå at punkt 5.2 endres slik at

- kun tradisjonell turvirksomhet til fots i regi av skoler, barnehager, ideelle lag og foreninger (uten betaling for deltakelse) er tillatt uten søknad.*
- alle former for organisert og/eller kommersiell turvirksomhet (også innbefattet turistforeninger) pålegges ordinær søknadsplikt iht. gjeldende retningslinjer for organisert ferdsel.*

**Nasjonalpark
Naturreservat**

Dovre, Rondane
Flakktjørna, Grimsdalsmyrene, Hemmeldalen, Hovdsjømyrene, Kattuglehøi, Mesætermyre, Myldingi, Veslehjerkintjønnin

Landskapsvernområde Døralen, Frydalen, Grimsdalen, Vesle Hjerkin

Formålet er å oppnå likebehandling av alle aktører og tilbydere av organisert ferdsel i nasjonalparken.

Utskrift av protokollen og saksframlegget følger vedlagt.

Med hilsen

Trond Stensby
nasjonalparkforvalter

Etter våre rutiner er dette brevet godkjent og sendt uten underskrift

Vedlegg:

1 Saksframlegg med vedtak

Kopi til:

Ingvild Skarsaune

VILLREINUTVALGET FOR RONDANE NORD

Villreinutvalget for Rondane Nord
Kyrkjevegen 5
2660 Dombås

Otta 9.1.2026

Statsforvalteren i Innlandet

Sak 01/26 – OPPSTART AV VERNEPLANPROSESS – FRYDALEN LANDSKAPSVERNOMRÅDE - INNSPILL.

Statsforvalteren i Innlandet starter opp med verneprosess for Frydalen Landskapsvernrområde. I forkant av høringsrunden ber statsforvalteren om innspill fra brukergrupper, rettighetshavere og andre med interesser i området. Villreinutvalget skal komme med innspill på følgende alternativer:

Alternativ 1 innebærer at nordlige del av Frydalen Landskapsområde endrer verneform og inkluderes som en del av Rondane Nasjonalpark(se kart).

Alternativ 2 innebærer at det opprettes et biotopvernrområde etter naturmangfoldloven § 38 med formål villrein, innenfor Frydalen Landskapsvernrområde, samt forskriftsendringer innenfor Rondane nasjonalpark.

I Norge er biotopvern hjemlet i naturmangfoldloven av 2009, § 38: «Som biotopvernrområde kan vernes et område som har eller kan få særskilt betydning som økologisk funksjonsområde for en eller flere nærmere bestemte arter.» Dette er en streng verneform, i likhet med naturreservat – men normalt er biotopvernrområdene mindre og har mer spesifikke vernebestemmelser knyttet til den aktuelle arten. I Norge er dette den nest strengeste formen for områdevern som finnes. Det daværende Direktoratet for naturforvaltning skrev i 2001 at biotopvern «kan ses på som en mildere form for naturreservat [...]. Bestemmelsen har ofte vært brukt for å verne spesielle dyr eller planters leveområder hvor disse områdene ikke kan betegnes som 'urørte' naturområder.» Eksempler på slike funksjonsområder er «gyteområder, oppvekstområder, vandrings- og trekkruiter, beiteområder, hiområder, myte- eller hårfellingsområde, spill- eller paringsområder og yngleområder.»

For begge alternativene skal følgende utredes:

- Forbud mot allmenn motorferdsel fra Tjønnebakken (reinsbommen) og inn til Rondvassbu.
- Regulering av annen ferdsel, eksempelvis sykling, på strekningen fra Tjønnebakken(ved reinsbommen) og inn til Spranget.
- Forbud mot sykling fra Spranget til Rondvassbu.

VURDERING:

Alternativ 1 vil være det beste alternativet, en verneform som allerede er godt innarbeidet og har stor aksept både lokalt og nasjonalt. Man vil da unngå tre ulike verneformer i samme område; Nasjonalpark, Biotopvern og Landskapsvern. Dette vil gjøre det lettere for bruksberettigede og andre brukere å forholde seg til området. I dag har vi utfordringer med bl.a. kiting som ikke er forbudt i landskapsvernrområde, men er forbudt i nasjonalparken. Det samme gjelder sykling. Her er det et generelt forbud i nasjonalparken med noen få unntak. I

VILLREINUTVALGET FOR RONDANE NORD

henhold til tiltaksplanen, og flytting av parkeringen på Spranget ned til Mysuset, vil sykling fra Tjønnebakken til Rondvassbu være negativt når det gjelder å få i gang reinstrekket nord – sør.

Nasjonalparkstyret for Rondane/Dovre har også foreslått å forby sykling på strekningen Spranget – Rondvassbu, dette i utkast til forvaltningsplan for nasjonalparken som snart skal revideres. Det vil derfor være logisk at dette også blir gjeldene fra Tjønnebakken, om alternativ 1 velges.

At det i dag er lov å sykle fra Spranget til Rondvassbu, men ikke med el-sykkel fører til utfordringer for oppsynet. Det enkleste vil være å forby all sykling i nasjonalparken, dette ville også vært enklere for publikum å forstå, fremfor å tillate sykling på enkelte strekninger.

Villreinutvalget mener at en utvidelse av nasjonalparken, som skissert i alternativ 1, samt et sykkel og motorferdselsforbud fra Tjønnebakken til Rondvassbu, er nødvendig for å ivareta villreinstammen i Rondane Nord. Dette er i samsvar med formålet til Nasjonalparken.

VILLREINUTVALGETS INNSPILL:

Villreinutvalget for Rondane Nord ønsker å komme med følgende innspill i forbindelse med oppstart av verneplanprosess for Frydalen Landskapsvernområde:

Verneform

Utvalget mener en utvidelse av Rondane nasjonalpark som skissert i alternativ 1, er en bedre løsning fremfor biotopvernområde alternativ 2. Verneformen i alternativ 1 er godt innarbeidet og har stor aksept lokalt og nasjonalt. Man unngår samtidig tre ulike verneformer i samme område.

Sykling

Utvalget mener dette må medføre at sykling fra Tjønnebakken til Rondvassbu blir forbudt. Sykling er forbudt i resten av nasjonalparken (med enkelte unntak).

Nasjonalparkstyret for Rondane/Dovre har også foreslått sykkelforbud fra Spranget - Rondvassbu i utkast til forvaltningsplan for nasjonalparken. Forvaltningsplanen skal snart revideres. Det er naturlig at forbudet også gjelder mellom Tjønnebakken og Spranget.

Motorferdsel

Det samme forbudet mot motorferdsel som gjelder i nasjonalparken må også gjelde fra Tjønnebakken til Spranget. Det oppfordres til flerårige og romslige dispensasjoner for å ivareta landbruksnæringen.

Villreinutvalget mener at en utvidelse av nasjonalparken, som skissert i alternativ 1, samt et sykkel- og motorferdselsforbud fra Tjønnebakken til Rondvassbu er nødvendig for å ivareta villreinstammen i Rondane Nord. Dette er i samsvar med formålet med Nasjonalparken.

Innspillet var enstemmig.

Fra: Helgesen, Rannveig[rannveig.helgesen@statsforvalteren.no]

Sendt: 11.01.2026 21:22:54

Til: Postmottak SFIN[sfinpost@statsforvalteren.no]

Kopi:

solvar.b.lilleeng@folldal.kommune.no[solvar.b.lilleeng@folldal.kommune.no];Bjørner[bjkil@online.no];ingvar.martin.brohaug@alvdal.kommune.no[ingvar.martin.brohaug@alvdal.kommune.no];oddla@online.no[oddla@online.no];ivskram@online.no[ivskram@online.no];Øien, Jan Roger

Bøe[janoie@innlandetfylke.no];britt.thorshaug.granrud@rendalen.kommune.no[britt.thorshaug.granrud@rendalen.kommune.no];laila.bardslokken@ringebu.kommune.no[laila.bardslokken@ringebu.kommune.no];kjersti.rohnebaek@politiker.ringsaker.kommune.no[kjersti.rohnebaek@politiker.ringsaker.kommune.no];tytingfabrikken@gmail.com[tytingfabrikken@gmail.com];kjivar.n@hotmail.no[kjivar.n@hotmail.no];Else

Mari[else.mari.bjorke@gmail.com];Vidar[videlgen@hotmail.com];erlingluseter@gmail.com[erlingluseter@gmail.com];unni.staum@oyer.politikerportal.no[unni.staum@oyer.politikerportal.no];Ruud, Therese[therese.ruud@statsforvalteren.no];Garmo, Mari

Jacobsen[mari.jacobsen.garmo@statsforvalteren.no];Hjemsæteren,

Tom[tom.hjemsateren@statsforvalteren.no];

Tittel: Innspill fra Villreinnemnda for Rondane og Sølnekletten - melding om oppstart av verneplanprosess - Frydalen landskapsvernområde

Villreinnemnda mottok den 11.12.2025 melding om oppstart av verneplanprosess for Frydalen landskapsvernområde, med frist for å sende inn eventuelle innspill innen 10.01.2026. Villreinnemnda har fått utsatt frist for å sende innspill til 12.01.2026.

Villreinnemnda for Rondane og Sølnekletten minner om at hensynet til villreinen må ivaretas i verneplanprosessen.

Med vennlig hilsen

Rannveig Helgesen

seniorrådgiver

Statsforvalteren i Innlandet

Telefon: 62 55 11 75

Mobil: 99 10 22 09

E-post: rannveig.helgesen@statsforvalteren.no

Web: www.statsforvalteren.no/in

Oppstart av verneplanprosess – Frydalen landskapsvernområde

Tiltak 47 (Rondane / Frydalen)

Innspill fra Tjønnbakkvegen SA

Formål

Formålet med dette innspillet er å bidra med lokal kunnskap og presiseringer knyttet til valg av virkemidler i den videre verneplanprosessen for Frydalen landskapsvernområde.

Innspillet tar særlig sikte på å synliggjøre forskjeller mellom aktuelle verneformer, og å belyse hvordan mål om bedre villreintilstand kan oppnås gjennom målrettede, forholdsmessige og kunnskapsbaserte tiltak innenfor gjeldende og alternative rammer.

Innspillet tar utgangspunkt i at berørte parter anerkjenner behovet for å bedre villreinens levekår i Rondane og ønsker å bidra konstruktivt til måloppnåelse i den videre prosessen. Samtidig legges det vekt på at valg av virkemidler må være gjennomførbare, forholdsmessige og basert på et tilstrekkelig og nyansert kunnskapsgrunnlag.

Erfarings- og kunnskapsgrunnlag

I arbeidet med dette innspillet har det deltatt personer med lang og sammenhengende erfaring fra forvaltning og bruk av fjellområdene, herunder tidligere ledelse av fjellstyret og aktiv drift med beitedyr i området. Denne erfaringsbaserte kunnskapen representerer et langsiktig perspektiv på bruk, ferdsel og samspill mellom natur og menneskelig aktivitet, og utfyller det faglige kunnskapsgrunnlaget som ligger til grunn for prosessen.

Valg av verneform – landskapsvern og biotopvern

Et sentralt spørsmål i den videre verneplanprosessen er valg av verneform. Statsforvalteren omtaler landskapsvern og biotopvern som alternative virkemidler, uten å redegjøre tilstrekkelig for de reelle rettslige og praktiske forskjellene mellom disse.

Landskapsvernområde er en verneform som har til formål å ta vare på landskapets særpreg og kulturhistoriske verdier, samtidig som området kan brukes aktivt innenfor regulerte rammer. Verneformen gir rom for lokal tilpasning, sesongregulering og videreføring av eksisterende infrastruktur og etablerte ferdselsmønstre.

Biotopvernområde etter naturmangfoldloven § 38 er derimot rettet mot å beskytte konkrete leveområder for en art, i dette tilfellet villrein. Denne verneformen innebærer et langt strengere regime for bruk og ferdsel, og åpner for omfattende restriksjoner, herunder forbud mot motorferdsel og andre former for ferdsel. Lokal bruk og eksisterende ordninger tillegges i denne sammenheng mindre vekt.

Valg av verneform er derfor ikke et nøytralt spørsmål, men et valg som har direkte betydning for hvilke virkemidler som kan tas i bruk, og hvilke konsekvenser dette får for ferdsel, tilgjengelighet og bruk av området.

Historisk forvaltningsvalg og ferdselsstruktur

Rondane nasjonalpark ble etablert i 1962. Ved utvidelsen i 2003 ble områdene på hver side av adkomsten mot Spranget inkludert i nasjonalparken, mens selve adkomsten fra Tjønnebakken til Spranget bevisst ble holdt utenfor, definert som landskaps- og naturvernområde.

Dette var et aktivt forvaltningsvalg, begrunnet i behovet for å kanalisere ferdsel inn i nasjonalparken via et begrenset antall innfallsporter, redusere spredt ferdsel og sikre forutsigbar belastning. Adkomsten via Spranget har siden fungert som hovedkanal for ferdsel mot Rondvassbu.

Rondvassbu som knutepunkt og konsekvenser av endret adkomst

Rondvassbu har i flere tiår vært det viktigste utgangspunktet for turer til flere av Rondanes høyeste >2000-topper. Muligheten for bilkjøring til Spranget og videre ferdsel til fots eller med sykkel har gjort mange av disse turene gjennomførbare som dagsturer.

Denne strukturen har bidratt til redusert behov for overnatting i terrenget, mindre villcamping, begrenset slitasje og bedre oversikt og kontroll med ferdselen.

Når adkomsten begrenses ved Reinsbommen og videre ferdsel, herunder sykling forbys, endres **ikke** ønsket om å benytte området – men måten ferdselen skjer på.

Dette vil føre til økt behov for overnatting, mer telting i nasjonalparken og økt belastning på sårbare områder, i strid med verneformålet.

Vurdering av forholdsmessighet

Tjønnebakkvegen SA mener det er legitimt å stille spørsmål ved om foreslåtte tiltak faktisk treffer de utfordringene de er ment å løse, om tiltakene er forholdsmessige sett i lys av konsekvenser for bruk og lokal legitimitet, og om tiltakene er praktisk gjennomførbare.

Permanent og generell stenging fremstår som et svært inngripende virkemiddel, særlig når mindre inngripende og mer målrettede alternativer ikke er tilstrekkelig utredet.

Alternative og dynamiske reguleringstiltak

Tjønnebakkvegen SA mener at målet om å bedre villreinens levekår kan oppnås innenfor dagens verneform gjennom målrettede og kunnskapsbaserte tiltak.

I stedet for **permanente forbud** bør det vurderes dynamisk regulering av ferdsel, basert på faktisk tilstedeværelse av villrein, kjente vandringsmønstre og sesongvariasjoner.

Dette kan omfatte midlertidige restriksjoner i perioder der villrein oppholder seg i området, kombinert med åpning for ferdsel når dyrene ikke er til stede, samt bruk av informasjon, guiding og styrt ferdsel. Slike løsninger benyttes også internasjonalt.

Lokalsamfunn og bruk

I vurderingen av valg av verneform bør det også legges aktivt til rette for at områdets betydning for lokalsamfunnet inngår som en ressurs i forvaltningen. Området har stor verdi både når det gjelder bosetning, folkehelse, allmennhetens tilgang til fjellet og reiseliv, og disse hensynene bør ses i sammenheng med målsettingene for vern.

Tjønnebakkvegen SA mener det finnes et betydelig potensial i å utvikle løsninger der fagmiljøer, forvaltning, kommune og lokalsamfunn samarbeider om formidling, kunnskapsbygging og styrt ferdsel. Dette kan eksempelvis omfatte etablering av informasjons- og formidlingspunkter, økt bruk av guider, målrettede opplegg for skoleklasser og opplæring knyttet til villrein, naturforståelse og ferdsel i sårbare områder.

En slik tilnærming kan bidra til økt forståelse og etterlevelse av reguleringer, samtidig som ferdselen styres på en mer forutsigbar og kunnskapsbasert måte. Gevinsten er ikke bare bedre måloppnåelse på kort sikt, men også at framtidige generasjoner utvikler forståelse for sammenhengen mellom ferdsel, naturbruk og villreinens levekår. Dette representerer etter vår vurdering en av de mest langsiktige og bærekraftige investeringene i villreinens framtid i Rondane.

Samtidig gir en slik modell kommunen et tydelig og konstruktivt handlingsrom i vernearbeidet, der formidling, opplæring og lokal forankring blir en integrert del av løsningen – til nytte for både villrein, lokalsamfunn og framtidige generasjoner. Etter vår vurdering gir landskapsvern et langt bedre handlingsrom enn biotopvern for å utvikle slike integrerte løsninger, der vern, kunnskap og lokal medvirkning spiller sammen..

Avsluttende vurdering og anbefaling

På bakgrunn av vurderingene over anbefaler Tjønnebakkvegen SA at dagens benevnelse som **landskapsvernområde** videreføres i den videre verneplanprosessen. Landskapsvern gir nødvendig handlingsrom, der ferdsel og bruk kan reguleres målrettet i tid og rom, uten å låse forvaltningen til permanente og lite fleksible løsninger.

Tillegg: Tiltak knyttet til Tjønnbakkvegen ved stenging av Reinsbommen

Tjønnbakkvegen SA ønsker å påpeke at eventuelle permanente eller midlertidige stenginger av vegen ved Reinsbommen vil få betydelige konsekvenser for trafikkavvikling, sikkerhet og bruksmønster i området. Disse konsekvensene må utredes grundig som en del av verneplanprosessen.

Behov for alternativ parkering og infrastruktur

Ved stenging av vegen ved Reinsbommen bør det etableres:

- Alternativ parkeringsplass i tilknytning til Reinsbommen, med tilstrekkelig kapasitet i høysesong.
- Snu- og vendeplass for større kjøretøy, herunder busser, varebiler og utrykningskjøretøy.
- Bussholdeplass / stoppunkt som muliggjør kollektiv transport til og fra området, slik at besøkende kan settes av og hentes uten å belaste lokalvegnettet ytterligere.

Dette er nødvendige tiltak for å unngå uønsket parkering langs vei, sideveier, i terreng eller på private arealer.

Tjønnbakkvegen er en svært bratt og sårbar vegstrekning, og en stenging ved Reinsbommen vil kunne føre til:

- Trafikkopphopning og uoversiktlige situasjoner, særlig ved høy besøksbelastning.
- Økt konflikt mellom biler, syklistere og gående i og langs vegbanen.
- Økt risiko for ulykker i en smal bratt grusvei, med løsgrus og mange beitedyr.

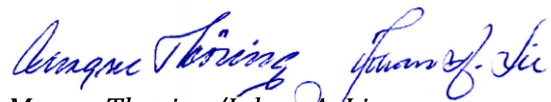
Det er en reell bekymring for at stenging uten tilstrekkelige avbøtende tiltak vil skape trafikkaos og utrygge forhold for både besøkende og faste brukere av vegen.

Som del av en helhetlig vurdering bør det utredes gang- og sykkelvei eller separat ferdselsløsning langs bilvegen mellom Mysusæter og Reinsbommen, samt tiltak som reduserer konflikt mellom myke trafikanter og biltrafikk.

Tjønnbakkvegen SA mener at tiltak knyttet til stenging av vegen ikke kan vurderes isolert, men må sees i sammenheng med trafikkstyring/sikkerhet i Tjønnbakkvegen, og lokal infrastruktur, inkl. Mysusæter .

En slik helhetlig tilnærming vil bidra til både å ivareta en trygg, forutsigbar og bærekraftig bruk av området, inkl. det lokale hytteområdet som vi betjener.

Otta, 7. Januar 2026

Magne Thøring/Johan A. Lie
for styret i Tjønnbakkvegen SA

Fra: Bent Aaby[bent.aaby@gmail.com]

Sendt: 06.01.2026 20:47:13

Til: Postmottak SFIN[sfinpost@statsforvalteren.no]

Tittel: Melding om oppstart av verneplanprosess – Frydalen landskapsvernområde

Vi viser til melding om oppstart av verneprosess ved brev av 11.12.2025 fra Statsforvalteren i Innlandet.

Regjeringen v/Klima- og miljødepartementet (KLD) har bestemt at det skal bli et forbud mot allmenn motorferdsel på Tjønnebakkvegen fra Tjønnebakken (Reinsbommen) og inn til Spranghaugen. I tillegg vil KLD utrede regulering av annen ferdsel, herunder sykling, på denne strekningen og fra Spranghaugen inn til Rondvassbu. Forbud og regulering av denne ferdselen skal utredes i to alternativer. Det er dette Statsforvaltern i Innlandet har fått i oppdrag å utrede, og som det er meldt oppstart for.

Veglaget Storulvegen har som formål å utbedre og vedlikeholde Storulvegen. Vi har i dag en vegbom på vår veg der Storulvegen tar av fra Tjønnebakkvegen. Denne bommen har vi felles med Veglaget Bergetjønnpia. Vår veg vil ikke bli direkte berørt av de forslag som foreligger om endringer av Frydalen landskapsvernområde og Rondane nasjonalpark. Vi er imidlertid bekymret for hva som vil skje dersom biltrafikken blir stoppet ved Reinsbommen uten at denne trafikken blir regulert fra bommen på Mysusæter.

Det er i dag en mindre parkeringsmulighet rett i forkant av Reinsbommen, ved innkjøringa/bommen til Storulvegen. Uten regulering av den private biltrafikken på Tjønnebakkvegen fra bommen på Mysusæter vil denne parkeringsmuligheten meget raskt bli fylt opp. På store utfartsdager vil det lett kunne føre til kaotiske parkerings- og kjøreforhold på og langs Tjønnebakkvegen og tilstøtende private veger/innkjørsler, herunder ved innkjøringa og bommen inn til Storulvegen. Vi mener derfor at biltrafikken fra bommen på Mysusæter må reguleres. Hvordan denne reguleringa skal gjennomføres, må skje i et samarbeid mellom Tjønnebakkvegen SA, Mysusæter Vel, Sel kommune og de andre lokale veglagene. Vi vil derfor be Statsforvalteren i Innlandet om å initiere en slik samarbeidsprosess som en del av utredningen fram til høring av verneforslaget. Hvordan reguleringa av trafikken på Tjønnebakkvegen fra bommen på Mysusæter og til Reinsbommen skal skje, må bli en del av høringa av verneplanen.

For styret i
Veglaget Storulvegen

Bent Aaby

Bent Aaby
Slemdalsveien 95G
0373 Oslo

91721532
bent.aaby@gmail.com

Fra: Stein Aune[S.Aune@outlook.com]
Sendt: 09.01.2026 11:09:11
Til: Postmottak SFIN[sfinpost@statsforvalteren.no]
Kopi: postmot@kld.dep.no[postmot@kld.dep.no]; Sel
kommune[postmottak@sel.kommune.no];
Tittel: 2025/13472 | Høringsuttalelse – Oppstart verneplanprosess Frydalen
landskapsvernområde

Høringsuttalelse fra Bergetjønnpia Veglag og Sameiet Bergetjønnpia

Bergetjønnpia Veglag og Sameiet Bergetjønnpia viser til melding om oppstart av verneplanprosess for Frydalen landskapsvernområde. Vi representerer grunneiere og brukere med direkte tilknytning til området, herunder ansvar for adkomst- og trafikkforholdene på våre veier i tilknytning til Spranget.

Vi takker for muligheten til å gi innspill i saken og ønsker med dette å fremme to sentrale kommentarer som etter vår vurdering må avklares før videre utredning og beslutning.

1. Manglende konsekvensutredning – krav om utredning før prosessen starter

Kortfattet krav: Det foreligger per oppstartsmeldingen ingen samlet konsekvensutredning. En slik utredning bør gjennomføres før saken går videre i plan- og beslutningsprosessen.

Begrunnelse og innhold:

- En konsekvensutredning er nødvendig for å belyse miljømessige, samfunnsmessige og økonomiske virkninger av begge alternativer (inkludering i Rondane nasjonalpark eller opprettelse av biotopvernområde).
- Utredningen bør omfatte minst: påvirkning på villreinens leveområder og trekk, biologisk mangfold, friluftsliv og rekreasjon, lokal næringsvirksomhet (herunder reiseliv og landbruk), trafikk- og parkeringsløsninger, tilgjengelighet for berørte brukergrupper, samt administrative og rettslige konsekvenser ved endret verneform.
- Konsekvensutredningen må også vurdere kumulative effekter i sammenheng med eksisterende og planlagte tiltak i Rondane-området.

Konklusjon: Vi ber om at en formell konsekvensutredning igangsettes og legges til grunn før endelig valg av alternativ og før eventuelle forskriftsendringer fremmes.

2. Kommunal trafikkplan for Spranget er ikke vurdert eller prøvd ut

Faktum: Kommunen behandlet i fjor en plan for trafikkhåndtering ved Spranget. Denne planen synes ikke å være innarbeidet i departementets vurderinger slik de fremkommer i oppstartsmeldingen.

Vurdering:

- Den kommunale løsningen er en konkret, lokalt forankret tiltakspakke som direkte adresserer trafikk- og parkeringsutfordringer på Spranget.
- Siden planen ikke er prøvd ut eller vurdert i konsekvenssammenheng, foreligger det ikke grunnlag for å avskrive lokale tiltak som mulige løsninger på problemene som ligger til grunn for verneforslaget.
- Før man vurderer mer inngripende verneendringer bør den kommunale planen utredes, eventuelt prøves ut i en forsøksperiode, og effektene dokumenteres.

Anmodning: Vi ber om at Statsforvalteren og Miljødirektoratet innhenter og vurderer den kommunale trafikkplanen som et eget alternativ i konsekvensutredningen, og at en forsøksordning vurderes før endelig beslutning.

Avsluttende merknader og forslag til videre prosess

- **Tidsbruk:** Vi forstår behovet for rask handling for villreinsaken, men understreker at hastevedtak uten tilstrekkelig konsekvensgrunnlag kan gi utilsiktede negative virkninger for lokalsamfunn og brukere.
- **Medvirkning:** Vi ber om at lokale myndigheter og berørte interessegrupper involveres aktivt i utarbeidelse og vurdering av konsekvensutredningen.
- **Dokumentasjon:** Vi ber om skriftlig bekreftelse på at den kommunale trafikkplanen vil bli innhentet og vurdert, samt at en konsekvensutredning vil bli gjennomført før videre beslutninger.

Med hilsen

Stein Aune
Østbyveien 2
1540 Vestby
Tlf: + 47 966 50 264
WhatsApp: +47 928 10 001
Teams: s.aune@outlook.com

Sel Fjellstyre
Botten Hansen gt.9
2670 Otta

Otta 8 januar 2025

Statsforvalteren i Innlandet

Innspill til melding om oppstart av verneplanprosess – Frydalen landskapsvernområde.

Innspill fra Sel fjellstyre ved oppstart av verneprosess for Frydalen landskapsvernområde. Fjellstyret er klar over oppdraget om å utrede endring av verneforskriften eller biotopvern.

Sel fjellstyre ønsker å understreke følgende momenter ved oppstart av verneprosessen for Frydalen landskapsvernområde. Sel fjellstyret vil først og fremst signalisere at en verneforskriftsendring for Frydalen landskapsvernområde er å foretrekke framfor Biotopvern.

1. Konsekvenser for bruksberettigede viser her til fjellstyre sak 12/25

- Sel fjellstyre vil særlig fremheve at verneprosessen kan få betydelige konsekvenser for de bruksberettigede i området. Mange har lovfestede rettigheter knyttet til beite, jakt, fiske, næring, friluftsliv, ferdsel og annen tradisjonell bruk. Det er avgjørende at disse rettighetene ikke svekkes eller innskrenkes uten grundig vurdering og reell medvirkning fra de berørte. En eventuell innskrenkning av bruksrettigheter kan få store økonomiske, sosiale og kulturelle konsekvenser for rettighetshaverne, og det må derfor gjennomføres en grundig og helhetlig konsekvensutredning hvor bruksberettigedes interesser står sentralt.

2. Endret utfartsmønster og parkeringsproblematikk viser her til fjellstyre sak 24/24 og sak 14/25.

- Verneprosessen vil kunne medføre endringer i utfartsmønsteret, noe som kan gi økt press på sårbare villrein- områder, her må det også utføres en konsekvensanalyse. Parkeringsproblematikken som kan oppstå på Tjønnebakken må utredes særskilt. Fjellstyret viser til tidligere forslag om at Sel kommune utarbeider forskrift etter friluftsloven § 15 for parkeringsområdet på Spranget og veien fra Tjønnebakken, med klare tidsbestemmelser og forbud mot overnatting og parkering langs veien. Det må også vurderes fysiske tiltak for å hindre uønsket parkering og overnatting. Sel fjellstyret ønsker at det utarbeides og vurderes en forskrift etter friluftslovens §15 som et eget alternativ (alternativ 3) i verneprosessen. Dette vil kunne gi nødvendig fleksibilitet og lokalt

tilpassede løsninger for ferdsel og bruk av området. Vi gjør samtidig oppmerksom på tilsluttende vedtak i nasjonalparkstyret i sak 9/2025 angående innføring av forskrift.

3. **Vedtak fjellstyre sak 20/23**

- Fjellstyret viser til vedtak 20/23, bru over ula v/spranget. Fjellstyret ber om att dette hensyntas i arbeidet fremover

4.

Privatrettslig eiendomsrett og gamle bruksretter

- Det må utredes nærmere den privatrettslige eiendomsretten til veiglegemet fra tjønnebakken til spranget, samt gamle bruksretter knyttet til området. Dette er sentrale forhold for mange av de berørte partene.

5. **Fjelloven §3**

- Fjellstyret ber om at Fjellovens §3 blir tatt hensyn til i prosessen, slik at lovens intensjoner og rammer blir ivaretatt.

Sel fjellstyre ser frem til en åpen og inkluderende prosess, hvor alle berørte parter får mulighet til å komme med innspill og hvor lokale forhold og rettigheter blir grundig vurdert.

Vedtatt 3 mot 2 stemmer.

--O--

Kopi: Sel Kommune
Klima og miljødepartementet

Vedlegg: Møteprotokoller fra Sel Fjellstyre.

Innspill til oppstart av verneprosess etter naturmangfoldloven (NML) § 42 og forvaltningsloven kapittel VII for endring av verneform for deler av Frydalen landskapsvernområde til nasjonalpark eller opprettelse av biotopvernområde innenfor Frydalen landskapsvernområde.

Fra: Mysuseter og Kampen Beitelag

Beitelaget representerer 6 gårdbrukere som slipper beitedyr i den delen av Rondane som ligger i Sel kommune, fra Skjerungåa til grensa mot Nord-Fron.

Fra Kampen seterstul slippes pr.dags dato ca. 150 sauer.

Fra Mysusæter slippes ca 500 sauer som beiter i hele området fra Peer Gynt-hytta og hele flatfjellet østover forbi Spranget og inkludert Musvorddalen og Ilmandalen.

Fra Mysuseter slippes i tillegg ca. 75 storfe som i hovedsak beiter i Musvorddalen.

Beitelaget har ansatt gjeter, som har hovedbase i Veslelegerbua øverst i Musvorddalen.

- Sett fra beitebrukernes synspunkt foretrekker beitelaget en revidering av verneforskriften for Frydalen landskapsvernområdet framfor et biotopvern etter naturmangfoldlova.
- Beitelaget ønsker at høringsgrunnlaget må spesifisere i detalj hvilke unntak og bestemmelser som vil gjelde for beitenæring i det berørte området.
- Samtidig mener beitelaget at det er ønskelig med et møte med statsforvalter for å avklare hvilke restriksjoner som er aktuelle ved de to alternativene og få mulighet til å gi ytterligere innspill.
- Viser og til vedlagt brev fra Mysuseter og Kampen beitelag den 12.11.2025 til KLD om videre dialog vedrørende tiltaksplan for rondane villreinområde.

Uttalen er og forankra i styret for Sel sau og geit.

Mvh

Odd Ivar Svelstad

Leder for Kampen og mysuseter beitelag

Otta 9.1.2026

Innspill til melding om oppstart av verneplanprosess – Frydalen landskapsvernområde

Fra: Furusjøvegen SA

Dato: 24.01.2026

Gjelder: Melding om oppstart av verneplanprosess – Frydalen LVO (sak 2025/13472)

1. Innledning

Furusjøvegen SA er veieier og ansvarlig for drift og vedlikehold av Furusjøvegen på Mysusæter i Sel kommune og Nord Fron kommune. Veien er en sentral del av lokal infrastruktur og betjener hytter, grunneiere og brukere gjennom hele året.

Furusjøvegen ble på 1920 talet bygd som seterveg til Pungsetrene i forlengelse av dagens Havnseterveg. På 50-talet vart vegen bygd te Furusjøen og på 60-talet vart vegen bygd te Vålåssetrene og Elgsvika. Furusjøvegen sameige vart stifta 31. desember 1963.

Styret i Furusjøvegen SA gir med dette innspill til Statsforvalterens melding om oppstart av verneplanprosess for Frydalen landskapsvernområde, datert 11.12.2025.

Vårt innspill er rettet mot **konsekvensene en utvidelse av nasjonalparkgrensen og tilhørende vernesoner kan få for eksisterende veg og veidrift**, særlig vinterstid. Vi er bekymret for at prosessen kan føre til **nye og strengere restriksjoner** for en allerede etablert og lovlig infrastruktur, uten at disse konsekvensene er tilstrekkelig utredet.

2. Overordnet bekymring – utvidelse av verneform og vernesoner

Furusjøvegen SA er positiv til naturvern som er:

- kunnskapsbasert
- forholdsmessig fornuftig balanse mellom vern og bruk
- forutsigbart for berørte rettighetshavere

Vi er derimot bekymret for at verneplanprosessen i Frydalen kan innebære:

- endring fra landskapsvern til strengere verneform (nasjonalpark eller biotopvern),
- utvidelse av vernesoner i randsonene mot eksisterende tilstøtende veg og bebyggelse,
- strengere forskrifter for ferdsel, bruk, drift og vedlikehold av Furusjøvegen.

En slik utvikling kan få **vesentlige negative konsekvenser for veieier**, både praktisk og rettslig, uten at dette fremgår tydelig av oppstartsmeldingen.

3. Betydning for drift og bruk av Furusjøvegen – særlig vinterstid

Furusjøvegen er en veg som krever jevnlig drift og vedlikehold. Eventuelle nye vernebestemmelser kan få direkte betydning for:

- vinterdrift og framkommelighet,
- beredskap og sikkerhet,
- mulighet for nødvendig vedlikehold,
- veieiers plikter etter veg- og privatrettslig regelverk.

Særlig vinterstid er vi bekymret for at:

- strengere vern kan begrense handlingsrommet for trygg og forsvarlig bruk av veien,
- nye restriksjoner kan skape økt usikkerhet for brukere og veieier,
- driftsmessige behov blir underordnet generelle vernehensyn uten tilstrekkelig konkret vurdering.

Dette må utredes grundig dersom veien indirekte eller direkte berøres av nye vernesoner eller forskrifter.

4. Erfaring som tilsier behov for faktabasert og etterprøvbart saksbehandling

Furusjøvegen SA vil i denne sammenheng peke på **viktigheten av at verneplanprosessen bygger på et solid, etterprøvbart og balansert faktagrunnlag.**

Vår erfaring fra tidligere forvaltningsbehandling i området er at:

- vurderinger i stor grad har vært basert på generelle antakelser,
- påståtte forhold ikke alltid har vært tilstrekkelig dokumentert,
- konsekvenser for veieier og brukere har fått begrenset oppmerksomhet.

Dette fremheves ikke som en del av en konkret sak, men som en **prinsipiell erfaring** som viser hvor avgjørende det er at verneplanarbeidet baseres på:

- oppdatert og presis kunnskap,
 - åpenhet om premisser,
 - reell vurdering av alle berørte interesser,
-

5. Forholdet til eksisterende infrastruktur og etablerte rettigheter

Furusjøvegen er en etablert infrastruktur med lang historisk bruk. Verneplanprosessen må derfor:

- skille tydelig mellom nye inngrep og eksisterende anlegg,
- sikre at etablerte rettigheter og etablert bruk ikke innskrenkes uten tungtveiende og dokumenterte grunner,
- vurdere om foreslåtte tiltak står i rimelig forhold til faktisk vernebehov.

Vi etterlyser en tydeligere omtale av hvordan eksisterende veier og veieiere skal ivaretas i de to aktuelle alternativene som utredes.

6. Furusjøvegen SA sine innspill i oppstartsfasen

I denne tidlige fasen av verneplanprosessen ber Furusjøvegen SA om at følgende tas med videre i utredningen:

1. Konsekvenser for Furusjøvegen og eksisterende tilstøtende veier og veidrift, særlig vinterbruk, må være et sentralt utredningstema.
 2. Utvidelse av vernesoner og strengere verneform må ikke føre til uforholdsmessige begrensninger for etablert infrastruktur.
 3. Kunnskapsgrunnlaget må være konkret, dokumentert og etterprøvbart.
 4. Veieier og andre direkte berørte aktører må involveres tett i videre prosess.
-

7. Avslutning

Furusjøvegen SA forventer at våre bekymringer og innspill tas med allerede i oppstartsfasen og danner et klart premiss for videre utredningsarbeid.

En verneplanprosess som ikke i tilstrekkelig grad belyser konsekvenser for eksisterende veg og bruk, vil etter vårt syn være mangelfull.

Med hilsen

For styret i Furusjøvegen SA

Dag Martin Moen

Styreleder

Naturvernforbundet
i Innlandet

Fra: Naturvernforbundet i Innlandet

Til: Statsforvalteren i Innlandet

Dato: 09.01.2026

HØRINGSINNSPILL

Melding om oppstart av verneplanprosess – Frydalen landskapsvernområde

1. Innledning

Naturvernforbundet i Innlandet viser til melding om oppstart av verneplanprosess for deler av Frydalen landskapsvernområde. Området inngår i et av de mest kritiske og prioriterte fokusområdene for villrein i Norge, og er særskilt omtalt i sentrale og forpliktende styringsdokumenter, herunder kvalitetsnorm for villrein, tilrådinger fra villreinfaglig prosjektgruppe for Rondane og regjeringens tiltaksplan for Rondane villreinområde.

2. Planområde og formål

Naturvernforbundet i Innlandet mener at verneplanarbeidet må ha som overordnet formål å:

- sikre og gjenopprette funksjonelle trekkpassasjer for villrein på vestsiden av Rondane-massivet
- redusere samlet ferdselspress i aksen Mysusæter–Spranget–Rondvassbu
- etablere et robust og langsiktig vern der hensynet til villrein gis klart forrang

Dette er i tråd med naturmangfoldloven §§ 1, 8–10 og nasjonale mål for villreinforvaltningen. Erfaringer fra tidligere forvaltning viser at frivillige tiltak, informasjon og fragmenterte reguleringer ikke har vært tilstrekkelige.

3. Valg av vernealternativ – avgjørende forskjeller

Oppstartsmeldingen skisserer to hovedalternativer for videre vern.

Alternativ 1 – innlemmelse i Rondane nasjonalpark gir et helhetlig økosystemvern og det sterkeste juridiske grunnlaget for å regulere både uorganisert, organisert og kommersiell ferdsel. Dette alternativet gir tydelige rammer, reduserer risiko for uthuling gjennom dispensasjoner og gir reelt handlingsrom for å gjenopprette villreintrekket på vestsiden av Rondane-massivet.

Alternativ 2 – biotopvernområde kombinert med forskriftsendringer gir et mer avgrenset og fragmentert vern. Naturvernforbundet i Innlandet mener dette alternativet er lite egnet fordi hovedutfordringen ikke er enkeltinngrep, men samlet og vedvarende ferdselspress. Biotopvern gir svakere hjemmel for helhetlig ferdselsregulering og øker risikoen for fragmentert forvaltning.

Etter vår vurdering er alternativ 1 det eneste alternativet som er i samsvar med:

- naturmangfoldloven § 8 (kunnskapsgrunnlaget)
- § 9 (føre-var-prinsippet)
- § 10 (samlet belastning)

4. Avsluttende anbefaling

Naturvernforbundet i Innlandet anbefaler tydelig at alternativ 1 legges til grunn for det videre verneplanarbeidet, ved at området fra Reinsbommen til Spranget innlemmes i Rondane nasjonalpark.

Dette for at verneformålet tydelig rettes mot gjenoppretting av villreintrekket på vestsiden av Rondane-massivet, særlig i aksene Mysusæter–Spranget–Rondvassbu.

Naturvernforbundet i Innlandet støtter samtidig fullt ut:

- forbud mot allmenn motorferdsel fra Reinsbommen til Rondvassbu
- streng regulering av annen ferdsel fra Reinsbommen til Spranget (se pkt. 10)
- forbud mot sykling fra Spranget til Rondvassbu

Tiltakene er anbefalt i faggrunnlaget, målrettede og nødvendige for å oppnå ønsket effekt.

Med hilsen

Naturvernforbundet i Innlandet

Anders Marstrander

Leder, Naturvernforbundet i Innlandet

Statsforvalteren i Innlandet
sfinpost@statsforvalteren.no

Din referanse: 2025/13472

Merknader til «Oppstart av verneplanprosess for Frydalen landskapsvernområde»

Det vises til «Melding oppstart av verneplanprosess – Frydalen Landskapsvernområde» av 11. desember 2025.

Proessen gjelder endring av verneform for deler av Frydalen landskapsvernområde til nasjonalpark eller opprettelse av biotopvernområde innenfor Frydalen landskapsvernområde. Det oppfordres til å komme med innspill til oppstartsmeldingen.

Statsforvalterens oppdrag er forankret i Stortingsmelding nr. 18 (2023 – 2024) Ein forbetra tilstand for villrein, og i tiltaksplanen for Rondane villreinområde vedtatt 19. september 2025. Av meldingen fremgår det at følgende skal utredes for begge alternativene:

- *Forbud mot allmenn motorferdsel fra Tjønnbakken (ved Reinsbommen) og inn til Rondvassbu.*
- *Regulering av annen ferdsel, eksempelvis sykling, på strekningen fra Tjønnbakken (ved Reinsbommen) og inn til Spranget.*
- *Forbud mot sykling fra Spranget og inn til Rondvassbu*

Områdene rundt Mysuseter og Høvringen er en svært viktig del av folkehelsetilbudet. Det gjelder særlig for lokalbefolkningen i Sel kommune og hytteiere i området.

I Sel idrettsråd sin høringskommentar til «Forslag til tiltaksplan etter kvalitetsnormen for villrein i Knutshø, Snøhetta og Rondane villreinområder» påpekes det at det viktig at tiltak gjennomføres kun på årstider som er av stor betydning for villreinen og at det ikke gjennomføres tiltak i perioder som har liten eller ingen betydning for villreinen. Otta idrettslag er enig i dette, og viser til at verken Stortingsmeldingen eller tiltaksplanen har forslag som begrenser merking eller preparering av skiløyper i dette området, ut over de begrensingene som allerede foreligger i dag¹. Dette i motsetning til vedtatte tiltak enkelte andre steder hvor dette kan ha større betydning for

¹ 20. april er siste dag det kan prepareres løyper, med mindre påsken avsluttes senere

villreinen. Vi forutsetter derfor at kulepunktet om «regulering av annen ferdsel» ikke er ment å gjelde skiløyper, hva enten disse ligger helt eller delvis i nasjonalparken eller i randsonen.

Otta idrettslag mener det kan være hensiktsmessig å klargjøre dette særskilt i høringsnotatet. Når det gjelder de to alternativene som skal utredes om verneform, mener vi at «nasjonalpark» bør velges. Det vises til at dette er en verneform som allerede er godt innarbeidet i området, og at det ikke er hensiktsmessig å innføre en tredje verneform i samme område.

Med vennlig hilsen
Otta idrettslag

Rolv Myrum
Daglig leder

Til

Statsforvalteren i Innlandet

Melding om oppstart av verneplanprosess – høringssvar fra Mysusæter vel

Vi viser til deres ref. 2025/13472. Mysusæter vel takker for anledningen til å komme med innspill til verneplanprosessen.

Mysusæter vel støtter arbeidet med å bedre forholdene for villreinen i Rondane. Det er selvsagt ulike oppfatninger blant vellets medlemmer om tiltakene som er foreslått, men vi forholder oss til anbefalingene og ønsker å være en aktiv og konstruktiv samarbeidspartner i prosessen. Vi legger til grunn at parkeringsplassen på Spranget blir flyttet til Mysusæter, og vellet ser dette som en gylden mulighet til å utvikle Mysusæter sentrum både når det gjelder kommersielle servicetilbud og attraktive turmål utenfor villreinens kjerneområder. Vi er kjent med at det foreligger flere forslag og planer for sentrumsområdet, for eksempel med tilrettelagte stier og turmål i nærområdet. Med et bedre tilbud på Mysusæter er det all grunn til å tro at trafikken i villreinens kjerneområder vil reduseres. Vi er klar over at dette ikke er en del av verneplanprosessen det her spørres om, men Mysusæter vel håper likevel forvaltningsmyndighetene vil bidra i prosessen med stedsutvikling på Mysusæter for på den måten å kanalisere ferdsel bort fra villreinens mest sårbare kjerneområder.

Mysusæter vels medlemmer bruker fjellet til turer til fots og på ski. Det er viktig for oss at allmennhetens tilgang til fjellet ikke reduseres mer enn høyst nødvendig, og at atferd som er mer forstyrrende for villreinen reduseres før allmennhetens tilgang begrenses. Det er uklart for oss hvilke eventuelle forskjeller de to alternativene vil ha for allmenn ferdsel til fots så lenge villrein også er sentralt verneformål i nasjonalparken. Umiddelbart antar vi at vern etter naturmangfoldloven paragraf 35, altså vern som nasjonalpark, er enklere å forholde seg til siden man allerede er vant til nasjonalparkens bestemmelser i området. Vi legger til grunn at alternativ en innebærer at nordlige deler av Frydalen landskapsvernområdet inkluderes som en del av Rondane nasjonalpark, men uten at dagens bestemmelser for nasjonalparken endres (dvs. en geografisk utvidelse, men hvor dagens regelverk beholdes).

Konkret er det viktig for Mysusæter vel at skiløypen gjennom Glitterdalen består. Videre er det et sterkt ønske fra vellets medlemmer at sykling på Tjønnebakkvegen fortsatt skal være tillatt. Mysusæter vel antar at en fortsatt mulighet til å sykle innover mot

Rondvassbu vil kunne lette presset på «villparkering» rundt Reinsbommen, som vil medføre flere turer inn i nettopp det området som nå foreslås vernet.

Den strekningen av Tjønnebakkvegen som går fra Mysusæter til Reinsbommen er eid av hjemmelshavere langs vegen i samvirke, og det er foreløpig ikke bestemt hvordan samvirket vil forholde seg til allmenn motorferdsel og parkering på sin del av Tjønnebakkvegen når resten av vegen stenges fra Reinsbommen. Mysusæter vel ber om at vernemyndighetene tar dette med i betraktning i verneplanprosessen.

Med vennlig hilsen

Mysusæter vel

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Nicolay Eger'. The signature is stylized with a large 'N' and a long horizontal stroke at the end.

Nicolay Eger

Styreleder

La villreinen leva!

v/Bjarte Hestdalen

Til:

Statsforvaltaren i Innlandet
10.01.26

Høyringsvar – oppstart av verneplanprosess for Frydalen landskapsvernområde

La villreinen leva! støttar arbeidet med å styrke omsynet til villreinen og sikre samanhengande, robuste leveområde i Rondane.

Eit internasjonalt ansvar

Noreg har forplikta seg internasjonalt til å ta vare på villreinen. Å forsvare villreinen er å forsvare ei berekraftig framtid. Det handlar om solidaritet med dei som kjem etter oss, og evna til å ta vare på noko større enn oss sjølv. Villreinen er ein nøkkelart i høgjellet, og den viktigaste natur- og kulturarven vår.

I Canada, Alaska og Russland har fleire reinflokkar kollapsa dei siste åra. Verdas største reinflokk i Canada har kollapsa, frå 800 000 til 7 200 dyr i løpet av dei siste 30 åra. Grunnen er kombinasjonen av klimaendringar, nedbygging av natur og auka turisme. (Kjelde: *Den lange vandringen* av Olav Strand og Reidar Andersen). Det same kan skje i Noreg om vi ikkje gjer grep nå. La villreinen leva! fryktar at norske villreinstammer nærmar seg eit vippepunkt. Å miste villreinen vil vera eit ufatteleg tap for fjellnaturen og fjellbygdene.

Det siste året har vist kor raskt kløfta mellom naturen og turist- og næringslivet veks. Villrein sitt rike burde ha vore ei felles sak, for det er ein arv som ikkje kan målast i pengar.

Rondane villreinområde er i ein kritisk situasjon, med mykje ferdsel og press på randsonene. Villreinen sin bruk av areala er sterkt fragmentert. Rondane er stykkja opp av vegar og stiar, og dyra pressast inn på for småe areal. Dette fører både til dårlegare tilgang på beite og at dyra lettare blir sjuke. Rondane og andre villreinområde var i sommar ramma av eit utbrot av fotråte, og i vinter kjem kalvar til å dø. Det hastar å gjera grep som monnar.

Grunnlag

I verneprosessen ber vi om at fagkunnskapen i kvalitetsnormen for villrein blir lagt til grunn gjennom heile planarbeidet. I området ser vi eit særleg behov for oppfølging av føringar formulert s. 20 i tiltaksplanen for Rondane, setning nummer 2 i sitatet under:

«Dagens bruk og brukere av villreinområdet er mange og ulike, og det er behov for lett tilgjengelig og kvalitetssikret kunnskap om villreinområdet og hvordan ta hensyn til villreinen. Dette innebærer også å unngå marknadsføring av områder og turer i områder som bør skjermes.»

Vi ynskjer å vise til eit eksempel på marknadsføring av UT.no – til skrekk og åtvaring:

<https://www.facebook.com/share/r/17biCyZP7g/>

Vi ber om at tiltaksplanen sin instruks om å unngå marknadsføring blir teke inn i verneplanen gjennom klare retningslinjer.

Støtte til alternativ 1

La villreinen leva! støttar intensjonen i alternativ 1. Vi meiner det er mest føremålstenleg å endre verneforma i den nordlege delen av Frydalen landskapsvernområde og innlemme området i Rondane nasjonalpark. Nasjonalparkstatus er ei godt innarbeidd verneform med tydelege reglar og etablert forvaltningspraksis. Dette vil:

- styrkje den økologiske heilskapen i Rondane,
- gjera forvaltninga enklare og meir føreseieleg, og
- unngå tre ulike verneformer slik alternativ 2 legg opp til.

Ferdsl: sykkelforbod

Ved innføring av alternativ 1 meiner vi at det må innførast forbod mot sykling mellom Tjønnbakken og Rondvassbu. Sykling er i dag forbode i nasjonalparken, med nokre få unntak; same praksis bør gjelde likt i den utvida delen. Sykkelforbodet er viktig for å avgrense ferdselen inn i sårbare område og for å leggje til rette for reetablering av nord-sør-trekke til villreinen. Trekkrutene treng samanheng og ro, og regulert ferdsel er eit nødvendig verkemiddel.

Oppsummering

- La villreinen leva! støttar alternativ 1 med innlemming av den nordlege delen av Frydalen i Rondane nasjonalpark.
- Vi ber om sykkelforbod mellom Tjønnbakken og Rondvassbu som del av vernevedtaket, for å sikre ro og funksjonelle trekkruiter.
- Vi ber om oppfølging av tiltaksplanen sine formuleringar om å unngå marknadsføring i område som bør skjermast.

Vi ynskjer dykk lykke til med det viktige arbeidet.

Med vennleg helsing
styret i La villreinen leva!

Bjarte Hestdalen (Vinje), leiar, bjarte.hestdalen@hotmail.com
Guri Sørungård Botheim (Dovre), nestleiar, guri@lavillreinenleva.no

Foto: Asle Øydvin

La villreinen leva! er ein landsomfattande organisasjon som kjempar for leveområda til villreinen.

Heimeside: www.lavillreinenleva.no

Sosiale medium:

Facebook: [La villreinen leva! | Facebook](#)

Instagram: [Instagram](#)

Bluesky: [La villreinen leva! \(@villreinlykke.bsky.social\)](#) — Bluesky

Fra: Bjørn Moastuen[b-moas@online.no]
Sendt: 08.01.2026 11:51:04
Til: Postmottak SFIN[sfinpost@statsforvalteren.no]
Tittel: Oppstart av Verneplansprosess Frydalen landskapsvern område

Innspill : Bevar villreinen i Rondane støtter intensjonen i alternativ 1. Vi mener det vil være mest hensiktsmessig å endre verneform i den nordlige delen av Frydalen landskapsvernområde som en del av Rondane Nasjonalpark . Grunnen til det er at vi mener dette er en verneform som er godt innarbeidet , og man unngår tre ulike verneformer slik det er foreslått i alternativ 2. BVR mener at innføring av alternativ 1 må medføre at sykling blir forbudt mellom Tjønnbakken og Rondvassbu . Sykling er pr i dag forbudt i Nasjonalparken med enkelte unntak. Dette mener vi er viktig for og begrense ferdselen inn i området med tanke på reetablering av nord-sør trekket for villreinen.

Bjørn Hallsteinson Moastuen , Bevar Villreinen i Rondane.
Sendt fra min iPad

Fra: Jan Erik Reiten[jan.erik.reiten@dnt.no]

Sendt: 12.01.2026 22:18:37

Til: Postmottak SFIN[sfinpost@statsforvalteren.no]

Tittel: Melding om oppstart av verneprosess - Frydalen landskapsvernområde

Innspill til Melding om oppstart av verneprosess - Frydalen landskapsvernområde

Det var høringsfrist den 10. jan, men jeg håper våre innspill kan tas med i vurderingen selv om den kommer i dag.

Vi vil supplere med mer detaljerte innspill i selve høringsprosessen, men ber om at det tas hensyn til følgende:

- Dette er adkomstvegen til Rondvassbu. Hvis det blir endringer på strekningen Tjønnbakken – Rondvassbu ber vi om at adgangen til motorisert ferdsel for driften av Rondvassbu blir tilsvarende dagens regulering i nasjonalparken fra Spranget til Rondvassbu.
- I forbindelse forslaget om å forby sykling, bør det vurderes hvilken effekt det får for de som skal på 2000 m toppene. En mulig effekt kan være økt telting fordi det tar lenger tid til å forflytte seg inn mot fjellmassivet slik at færre rekker turen det på en dag.
- Det bør utredes hvilken betydning det har for antallet som ferdes på vegen at det evt. forbys å sykle, og hvilken betydning det har for villreinen.
- Det bør utredes hvem som sykler. Er det topptur-turisten, er det personer som ellers ikke kommer seg inn i fjellet, er det gjester til Rondvassbu mv.
- Det bør utredes hva det betyr for driften på Rondvassbu hvis sykling forbys.
- Forslaget om forbud mot sykling har som hensikt å redusere folks fysiske aktivitet. Det bør utredes hvilken betydning det får for enkeltpersoner og samfunn.
- Det er bestemt i tiltaksplanen at parkeringen ved Spranget skal legges ned. Hvordan dette skal gjennomføres er imidlertid ikke avklart.
En evt endring må tilpasses arbeidet med å etablere ny parkering og nytt ferdselsmønster, herunder informasjon om det nye regimet.

Med vennlig hilsen

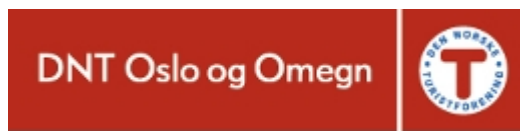
Jan Erik Reiten

Eiendomssjef

DNT Oslo og Omegn

Tlf +47 97 08 15 10

jan.erik.reiten@dnt.no

www.dntoslo.no / info.oslo@dnt.no

Postadr. Pb 7 Sentrum, 0101 Oslo, Besøksadr: Storgata 3, 0155 Oslo

Nettbutikk: www.dntbutikken.no

Følg oss og se hva som skjer: [Facebook](#) / [Instagram](#)